

คติความเชื่อและระบบสังคมซึ่งสัมพันธ์กับเรือนและการอยู่

172923

คติความเชื่อและระบบสังคมซึ่งสัมพันธ์กับเรือนและการอยู่ เป็นงานวิจัยอันมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรือนชุมชนและนิเวศวิทยา ตลอดจนการอยู่อาศัยของคนไทยในภาคตะวันตก ประเด็นหลักของงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะการดำรงชีวิตของกลุ่มชน และกลุ่มชาติพันธุ์ ในแง่การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิต อันผูกพันกับคติความเชื่อและนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ทั้งการตั้งถิ่นฐาน การปลูกสร้างบ้านเรือน การอยู่อาศัยและการดำรงชีวิต ชีวิตพื้นถิ่นเป็นระบบที่มีความยั่งยืนในตัวเองโดยมีคติความเชื่อในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนลักษณะทางสังคม อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อระบบชีวิตและการดำเนินชีวิตดังกล่าว คติความเชื่อและระบบสังคมนั้นไม่ว่าจะแสดงในรูปแบบของขนบธรรมเนียม ประเพณี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกฎเกณฑ์ ข้อห้ามต่างๆ ล้วนเป็นผลต่อรูปแบบของชีวิตในแต่ละท้องถิ่น รวมไปถึงการสร้างบ้านเรือน การประกอบอาชีพ การใช้ทรัพยากร และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม แม้คติความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับเรือนและสภาพแวดล้อมนี้มีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามอนุวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ แต่ประเด็นที่คล้ายคลึงกันคือ การผสมผสานคติความเชื่อของวัฒนธรรมหลักและวัฒนธรรมชาวบ้าน เกิดความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจนยากที่จะแยกจากกันได้ การผสมผสานของความเชื่อนี้มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอพยพย้ายถิ่นฐานของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้นมักนำคติความเชื่อ และงานสถาปัตยกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของตนติดตัวมาด้วย การพัฒนาเปลี่ยนแปลงของบ้านเรือนทั้งในเชิงรูปแบบ รูปทรง และการใช้งานเป็นปัจจัยอันแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบชีวิตในแต่ละท้องถิ่น อันเป็นผลจากการพัฒนาผสมผสานและเปลี่ยนแปลงของระบบความเชื่อ ระบบสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนเศรษฐกิจและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

Beliefs and Social Aspects in relation of Houses and Living

172923

Beliefs and Social Aspects in relation to Houses and Living is a research which has set its focus on the lives and environments of different ethnic groups within the Western region of Thailand. Various characteristics of settlements and architecture of these ethnic groups are underlain by religious as well as social and cultural beliefs. Such beliefs are unique among each ethnic group; evident in different customs, rites, religions as well as rules of conducts. These customs, rites and rules play a vital part in the formation of houses, including the aspects of construction, spatial configuration and the use thereafter. In addition to the formation of houses, beliefs and social aspects also influence the way human relates to their environments. Along with human migration, beliefs also migrate. Although beliefs vary from place to place, they can be seen as a combination or unification of many types of beliefs from different cultures and societies. Such unification of various types of beliefs, whether they are agreeable or contradictory to each other, often creates unique physical transformation of houses and environments, which can be seen as a reflection of cultural, social as well as economic changes that occurs through time.